

مقایسه دو کریدور مهم جهانی

رامین فخاری

کارشناس مطالعات سیاسی

در هفته های قبل از حمله رژیم صهیونیستی به نوار غزه، خبرهایی مبنی بر تأسیس یک کریدور جدید هند به نام کریدور عرب مد در رسانه ها مطرح شد و تحلیل های زیادی مبنی بر دور زدن ایران توسط هند مطرح شد، در حالی که با بررسی دقیق تر می توان در یافت که ماهیت و کارکرد این دو کریدور متفاوت است و کریدور عرب مد با یک شاخه از کریدور پیشنهادی ایران همپوشانی دارد و هند عملاً به هر دو کریدور نیاز خواهد داشت. مزایا و معایب کریدور بنادر چابهار با کریدور عرب مد چیست؟ تفاوت های کریدور بنادر چابهار با کریدور عرب مد: در رابطه با کریدور ایران باید به این مسأله اشاره کرد که کریدور پیشنهادی ایران از مسیر چابهار آغاز و بخشی از آن به سمت آسیای مر کزی و افغانستان و بخشی از آن به سمت قفقاز و سپس روسیه و اروپای شرقی می رود. کریدور عرب مد از امارات متحده عربی به سمت شبه جزیره عربستان و سپس اردن از آنجا به سمت بندر حیفاف در سرزمین های اشغالی و سپس اتحادیه اروپا می رود. آیا کریدورهای جاده ابریشم آسی چین و کریدور ترانس خزر چین و کریدور عرب مد هند جایگزین کریدور ایران هستند؟ پاسخ این سؤال خیر است، همه قدرت های بزرگ از مسیرهای مختلف اقدام به توسعه صادرات خود می کنند و این مسأله به عنوان یک موضوع غلط در فرهنگ سیاسی ایران مطرح است که زمانی که طرح های کریدور جدیدی مطرح می شود این مسأله به عنوان دورزدن ایران در رسانه ها مطرح می شود، عملاً چین نیز برای بهره برداری از کریدورهای خود چندین مسیر پیشنهادی را مطرح کرده است که هیچ کدام به مفهوم دور زدن ایران نیست؛ اما بهره برداری از کریدورهای اروپا می رود، اما هدف اصلی طراحی کریدور در بین المللی با چالش هایی مواجه شده است و با تأخیر انجام خواهد شد و این مسأله به مفهوم حذف همیشگی ایران از طرح های کریدور هند و چین نیست، بهتر است به مزیت ها و فرصت های کریدور ایران بپردازیم. نخست، دسترسی هند به بازارهای افغانستان و آسیای مرکزی و قفقاز و روسیه؛ کریدور ایران اهداف متفاوتی را با کریدور عرب مد دنبال می کند و اهداف کریدور ایران الزاماً به طور کامل با کریدور عربی هند همپوشانی ندارد، هر چند در برخی از نقشه های پیشنهادی کریدور ایران و از مرستان عبور و به سمت اتحادیه اروپا می رود، اما هدف اصلی طراحی کریدور در ایران دسترسی هند به بازار های افغانستان آسیای مرکزی و قفقاز و روسیه و اروپای شرقی است اما کریدور عرب مد نمی تواند امکان حضور هند را در بازارهای افغانستان و آسیای مرکزی فراهم نماید، هند عملاً توسط پاکستان و چین در خشکی محاصره ژئوپلیتیک شده و این مسأله توسعه اقتصادی هند را محدود می نماید؛ مانع از توسعه صادرات هند شود و تنها مسیر هند برای دور زدن محاصره ژئوپلیتیک خود توسط پاکستان و چین در باهاست. هند برای توسعه صادرات خود به اروپا و قفقاز و افغانستان و آسیای مرکزی، روسیه و اروپای شرقی به کریدور بنادر چابهار و کریدور عرب مد نیازمند است. دوم، بعد مسافتی کمتر به قفقاز و روسیه و اروپای شرقی باید به این مسأله نیز اشاره کرد که کریدور ایران به نسبت کریدور عرب مد به اروپای شرقی و بخشی از اروپای غربی از مسافت کمتری برخوردار است و هزینه و زمان کمتری را به سمت اروپای شرقی و حتی بخش هایی از اروپای غربی داراست. اما کریدور عرب مد عملاً مسافت بیشتری و هزینه بیشتری را هم از نظر درایی و هم از نظر زمین به هند تحمیل می کند. سوم، کاربرد دو گانه کریدور ایران: کریدور در ایران می تواند در صورتی که صادرات هند به کشورهای عربی را فاکتور بگیریم هم کاربرد خودش را برای کنار نقش اصلی خودش مبنی بر توسعه صادرات ایران به آسیای مرکزی و افغانستان و قفقاز، نقش کریدور عرب مد را نیز بازی کند و به سمت بازارهای اتحادیه اروپا نیز کالاها ی هندی را صادر کند. در نهایت؛ ضریب امنیتی بالاتر کریدور چابهار؛ موضوع دیگر که در رابطه با مزیت کریدور چابهار می توان مطرح کرد این است که ضریب امنیت کریدور ایران به نسبت کریدورهای عربی می تواند سطح بالاتری را داشته باشد زیرا در نهایت با توجه به این مسأله که کریدور عرب مد از سرزمین های اشغالی عبور خواهد کرد، ضریب امنیتی آن از ضریب امنیتی کریدور ایران کمتر خواهد بود. در اینجا نیز سه گزاره مطرح است؛ اول، ممکن است برخی از کشورهای همسایه که از گذشته کلون نامنی و گروه های تروریستی بوده اند در راستای رقابت های منطقه ای با هند در صدد ناامن کردن مناطق اطراف بنادر چابهار برای ممانعت از پیشرفت این کریدور باشند. دوم، برخی از رژیم های منطقه ای که کریدور عرب مد در نهایت به سرزمین های آنها کش می شود با توجه به ماهیت دو گانه ای که کریدور ایران می تواند داشته باشد با استفاده از لایه خود در هند و توسل به اقدامات خرابکارانه، اقدام به سنگ اندازی های بیشتر در این رابطه کنند. دیگر اینکه برخی از قدرت های شرق آسیا که با هند مشارکت در کریدور چابهار ممانعت کنند که این قدرت های منطقه ای حمله شده همسایه اشاره شده در گزینه اول در پیوند هستند.

خبر

جواد آرین منش:

اظهار نظر های بدون استناد باعث می شود جامعه حساسی شود

یک تحلیلگر مسائل سیاسی، اظهار داشت: انتظار می رود افراد مطرح سیاسی سخنان خود را مبتنی بر آموزه های علمی و دقیق مطرح کنند و از طرح موضوعاتی که شاید به نوعی قابل اثبات دقیق هم نباشد پرهیز کنند، اگر بگوییم فرضاً مردم ایران تئبل هستند، باید بدانیم مسئولان هم از بین همین مردم انتخاب می شوند و البته نمایندگان مجلس که عصاره ملت اند هم از بین همین مردم به مجلس می روند. سخن علمی و دقیق این است که تعریف تنبلی چیست و اساسا به چه کسی تنبلی می گویم و به چه کسی زرنگی می گویم و شاخص مان برای تعیین این موضوع چیست؟ وقتی می گویم تنبلی، کم تحرکی است یا عدم مشارکت مردم در اقتصاد؟ یا سستی که کار می کنند، نسبت به دیگر مردمان کشورهای دیگر کم است؟ هر کدام از اینها ترمیم از تنبلی است که به طور کلی نمی توان بیان کرد. جواد آرین منش گفت: اظهار نظر های بدون استناد و کیلویی باعث می شود جامعه حمله شده جامعه ای که با هزاران مسأله مواجه است و می داند که عداس مشکلات کشور مانند بیکاری، فقر و گرانی ناشی از عملکرد ضعیف برخی مسئولان است.

آرمان ملی

اسماعیل کهرم در گفت وگو با «آرمان ملی»:

مردم به مصرف مازوت عادت کرده اند

باید به سمت استفاده از انرژی های

پاک حرکت کرد

اگر از هم اکنون اقدام کنیم ۱۰سال

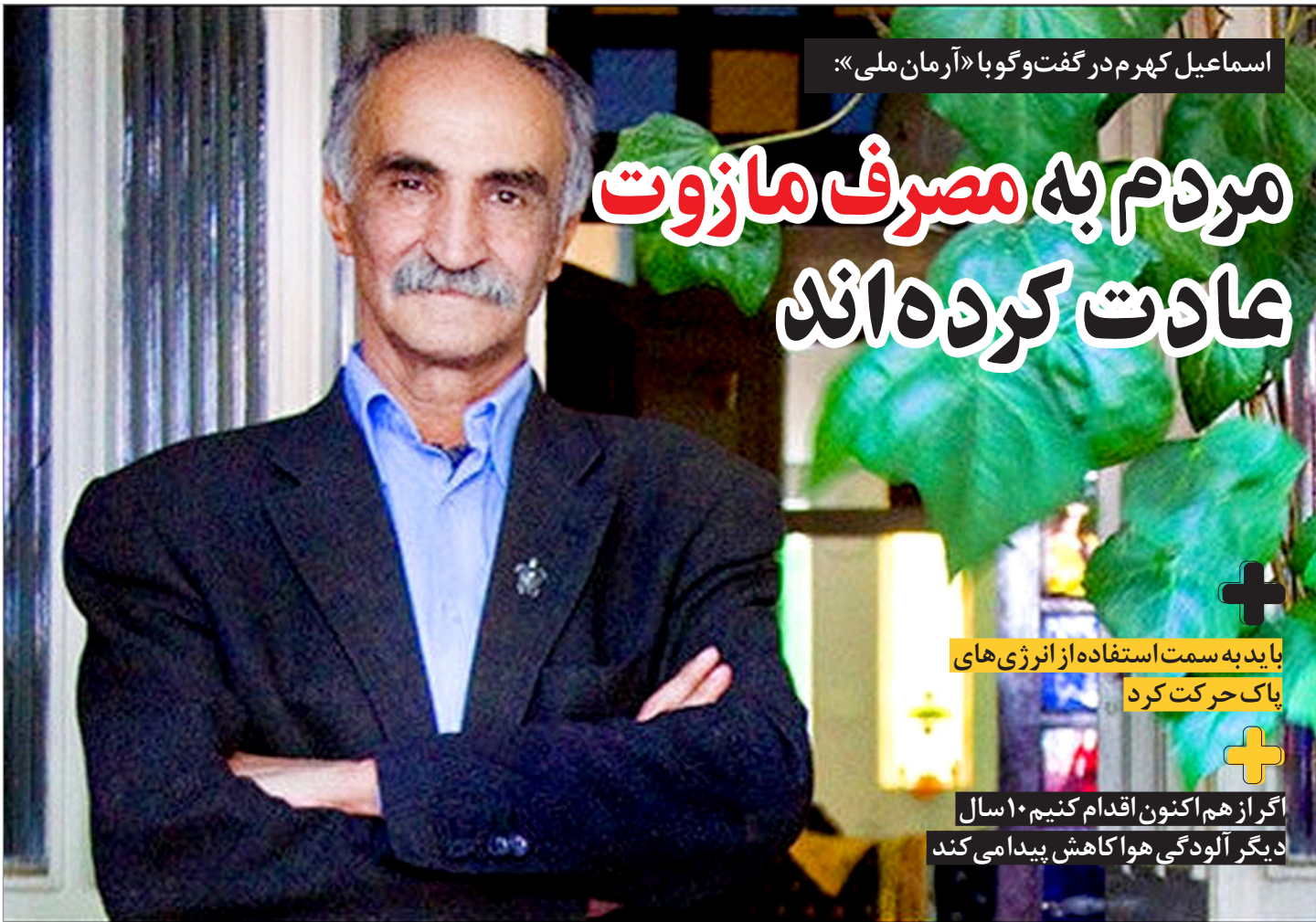
دیگر آلودگی هوا کاهش پیدا می کند

آرمان ملی – احسان انصاری: مازوت نوعی نفت کوره به شمار می آید که کیفیت پایین و ویسکوزیته بالایی دارد و در نیروگاه های حرارتی و موارد مشابه از آن استفاده می شود. در اروپا و ایالات متحده، ترکیب مازوت شکسته به گازوئیل تبدیل می شود. در گذشته، مازوت برای گرم کردن خانه ها در شوروی سابق و شرق دور مورد استفاده قرار می گرفت، چرا که آنها تجهیزات لازم برای تبدیل مازوت به سایر محصولات پتروشیمی را نداشتند. در کشورهای غربی به کوره هایی که از مازوت استفاده می کنند، کوره های ضایعات سوز نیز می گویند. این گاز درد قفسه سینه، مشکلات تنفسی، قرمزی چشم و افزایش احتمال بروز بیماری های قلبی و تنفسی را به همراه دارد. این در حالی است که در گذشته استفاده از مازوت در تهران مورد تأیید نبود اما به تازگی رئیس کمیته سلامت شورای اسلامی شهر تهران، «مازوت سوزی» را از دلایل مهم آلودگی هوای پایتخت در ۶ ماهه دوم سال عنوان کرد و خواستار توضیح سازمان حفاظت از محیط زیست در زمینه اجرا نشدن قانون هوای پاک شده است. موضوعی که نشان می دهد یکی از عوامل اصلی آلودگی هوای تهران در فصل سرما مازوت است. «آرمان ملی» برای بررسی این موضوع با دکتر اسماعیل کهرم، کارشناس محیط زیست گفت وگو کرده که در ادامه می خوانید.

◀ در حالی که مسئولان شهری وجود مازوت را در هوای تهران تأیید کرده اند اما همچنان راه حلی برای این مسأله اندیشیده نشده و دوباره با فرار سیدن فصل پاییز میزان آلودگی هوای تهران در وضعیت خطرناکی برای سلامت شهروندان قرار گرفته است. چرا این چرخه هر سال تکرار می شود؟ واقعیت این است که مصرف مازوت برای مردم به یک عادت تبدیل شده و به همین دلیل نیز مسئولان دیگر حتی به خود زحمت نمی دهند که در این زمینه هشدار بدهند و اطلاع رسانی کنند. این در حالی است که این اتفاق به دلیل سوء مدیریت و سوء تدبیر رخ داده است. در شرایط کنونی مسئولان به صراحت عنوان می کنند که آلودگی هوا به دلیل سوخت مازوت است. این در حالی است که در گذشته به صراحت در این زمینه اظهار نظر نمی کردند. فرض بگیریم که ما نفت را از زمین استخراج می کنیم و آن تصفیه می کنیم. اولین محصولی که ما ز نفت تولید می کنیم سوخت جت است که سوخت تمیزی و با کیفیتی است. پس از آن بنزین با سرب و بی سرب تولید می شود و در مرحله آخر به مازوت تبدیل می شود. در واقع مازوت ته دیگ نفتی است که از زمین استخراج می شود و دیگر قابل استفاده نیست. به مازوت نفت سیاه یا نفت کوره نیز گفته می شود. اگر به این فرایند توجه کنیم متوجه می شویم که از هنگامی که نفت از زمین استخراج می شود تا زمانی که به مازوت تبدیل می شود آلوده تر می شود. در واقع مازوت بیش ترین آلودگی را دارد و به سلامت انسان آسیب می زند. در گذشته ما مازوت را به کشور امارات متحده عربی صادر می کردیم و این کشور از مازوت به عنوان سوخت کشتی در آب و هوایی که آسیب زیادی به کسی نمی زد در روی اقیانوس ها و در باها از آن استفاده می کرد. این در حالی است که در شرایط کنونی صادرات مازوت ما به امارات نیز به دلیل میزان آلودگی بالای آن متوقف شده است. در شرایط کنونی امارات به دنبال مازوتی است که آلودگی آن هفت برابر کمتر از مازوتی باشد که از ایران وارد می کند.

◀ در چنین شرایطی ایران از مازوت چه استفاده ای می کند؟

مازوت دارای آلودگی زیادی است و به همین دلیل اگر در آب یا خاک وارد شود آب و خاک را آلوده می کند. این وضعیت درباره هوا نیز وجود دارد و اگر مازوت در هوا منتشر شود نیز آلودگی زیادی ایجاد می کند که برای سلامت شهروندان خطرناک است. در ایران مازوت را در

مازوت را در تابستان هم می سوزانند اما تابستان گرم است و به همین دلیل مشخص نیست. دودی که ناشی از سوخت مازوت است در تابستان مانعی ندارد که بر فراز شهر تهران رفته و خارج شود ولی در زمستان وارونگی یا اینورژن پیش می آید. وقتی لایه هوای سرد از سر کوه ها به تهران می رسد مانند یک دم کنی عمل می کند و اجازه فرار هوای گرم را نمی دهد و با برخورد به دم کنی، بر می گردد و در نتیجه اتومبیل و یقه سفید رنگتان به رنگ دودی در می آید

از آلودگی هوا مربوط به عوامل متحرک شامل خودروها و موتورسیکلت هاست. هر موتورسیکلت نیز هشت برابر یک خودرو آلودگی ایجاد می کند. همچنین وجود ۲ میلیون ۸۰۰ هزار اتومبیل تک سر نشین در تهران، قطع درختان و ساخت آسمانخراش ها، وجود ۳۰ درصد صنایع ایران در اطراف تهران و کاهش فضا سبز را عوامل موثر در آلودگی هوای تهران است. دولت تهران در طول سال باید به فکر جلوگیری از آلودگی هوا باشند نه اینکه فصل های پاییز و زمستانکه با پدیده وارونگی هوا یا اینورژن میزان آلودگی افزایش می یابد و تنفس در شهر غیر ممکن می شود. بنده به خاطر دارم زمانی که قرار بود کارخانه ذوب آهن و فولاد مبار که در اصفهان احداث شود ما به مسئولان اعلام کردیم اصفهان شهر کویری است و نباید صنایع در این استان گسترش یابد. مسئولان در واکنش گفتند جوانان بیکار جویای کار هستند و بر این کار اصرار ورزیدند. در شرایط کنونی که این صنایع ایجاد شده و به ازای تولید یک کیلوگرم فولاد ۳۰ هزار لیتر آب مصرف می شود و تمام چشمه ها خشک و با چالش فرونشست زمین روبه رو شده اند تازه به یاد راهکار برون رفت از این معضل افتاده اند، در صورتی که این صنایع باید اطراف خلیج فارس تأسیس می شد.

از سوی دیگر مسئولان با بی تدبیری و ایجاد صنایع و کارخانه های بزرگ خودرو سازی باعث تمرکز جمعیت در استان تهران و رسیدن جمعیت پایتخت به ۱۴ میلیون نفر شدند و همین امر منجر به تشدید آلودگی هوای تهران شده است. چرا باید خودرو هایی که در تهران ساخته می شود را برای رنگ آمیزی با تریلی به مشهد منتقل و دوباره آنها را به تهران بازگردانند و از این طریق هوای شهر را آلوده تر کنند. ما هوای تهران را خراب کرده ایم و نمی توان آن را یک شبه درست کرد. اگر از الان آستین ها را برای رفع آلودگی بالا بزنیم شاید ۱۰ سال دیگر به نتیجه برسیم.

◀ مدیریت شهری تهران چه تدابیری در زمینه کاهش آلودگی هوا اندیشیده است؟

شهرداری و مدیریت شهری فعلا اقدامی در راستای کاهش آلودگی هوا انجام نداده و چشم انداز روشنی در این زمینه وجود ندارد. اگر مدیری متوجه باشد که سلامت مردم به دلیل برخی بی تدبیری ها به خطر افتاده و کاری نکند، مدیر نیست. تعطیلی مدارس و ادارات، افزایش مساحت طرح زوج و فرد و جلوگیری از تردد وسایل نقلیه شخصی از جمله راهکارهای آنی کاهش آلودگی هوای تهران است. کاهش تردد خودروهای شخصی در سطح شهر می تواند به کاهش آلودگی هوای تهران کمک کند، همان طور که در ایام نوروز به دلیل خروج بسیاری از مردم از شهر و کاهش تعداد اتومبیل های شهر تهران سالم است. به دلیل میزان بالای تردد خودرو و موتورسیکلت در سطح شهر هر سختی هم استفاده کنیم با مشکل آلودگی هوا روبه رو خواهیم بود.

نگره

پایان وقعه

با توجه به تمدید یک روزه آتش بس موقت در واپسین ساعات صبح پنجشنبه تقریباً بدیهی بود که صهیونیست ها از صبح جمعه، دور جدید کشتار و تجاوز خود را در غزه آغاز می کنند کمالینکه در بیانیه دیروز جمعه حماس تأکید شد که رژیم اشغالگر با تعامل با تمامی پیشنهادها برای تمدید آتش بس طی شامگاه پنجشنبه مخالفت کرد، چرا که از قبل برای از سرگیری تجاوزات جنایتکارانه تصمیم داشته است. در پی عدم تمدید آتش بس و از سرگیری حملات رژیم صهیونیستی به نوار غزه، تا شب گذشته منابع از شهادت ۱۰۹ فلسطینی در حملات این رژیم خبر دادند با اعلام تعداد شهدای دیروز ده ها نفر نیز در این حملات زخمی شده اند. بنابر آنچه وزارت بهداشت نوار غزه اعلام کرده، به محض پایان یافتن آتش بس، رژیم صهیونیستی مرتکب جنایت های جدیدی در نوار غزه می شود. خبر نگار روسیالایوم گزارش داد که حملات توپخانه ای شدید شرق و همچنین شمال شهر غزه را هدف قرار داد. بر اساس اعلام الجزیره توپخانه صهیونیست ها جنوب نوار غزه را گلوله باران کرد. همچنین درگیری ها در بیش از یک محور در شهر غزه و شمال نوار غزه، رخ داد. رادیوی ارتش رژیم صهیونیستی نیز اعلام کرد که هوایمهای نظامی اسرائیل تمام نقاط نوار غزه را بمباران می کنند.

◀ چرا بی بی جنگ را دوباره آغاز کرد؟

در شرایطی که عملیات زمینی صهیونیست ها در غزه در تحقق اهداف خود ناکام مانده، نخست وزیر این رژیم روز پنجشنبه ادعا کرد که او مصمم به حذف حماس است. لذا چنین بر می آید که این رژیم از قبل برای آغاز تجاوزات و کشتار در غزه تصمیم جدی داشته است. بنیامین نتانیاهو روز پنجشنبه در گفت و گو با «آنتونی بلینکن»، وزیر خارجه آمریکا بر پایبندی تل او یو به تحقق هدف جنگی این رژیم برای «حذف حماس» تأکید کرد. نتانیاهو که بعد از دیدار با بلینکن در بیت المقدس در یک کنفرانس خبری حضور داشت گفت؛ به وزیر خارجه آمریکا گفته عاملان تیراندازی (پنجشنبه) قدس همانند حماس هستند که روز هفتم اکتبر از غزه به اسرائیل حمله کردند. او اضافه کرد که جنگ در غزه تا زمان ریشه کن شدن کامل این گروه ادامه پیدا خواهد کرد، اما این ادعا یک سوی ماجراست. در یک نگاه تحلیلی کاملاً آشکار است که به دلیل نزول پایه های کابینه بی بی و کنار رفتن او از صحنه سیاست در رژیم صهیونیستی، نتانیاهو این جز تداوم کشتار و تجاوز در غزه و فرسایشی کردن جنگ ندارد تا بتواند سقوط خود و کابینه اش را به تأخیر بیندازد. این در حالی است که تارنمای رسانه آمریکایی «پولیتیکو» در تحلیلی با عنوان «بنی گانتس به لحظه سرنگونی نتانیاهو چشم دوخته است» نوشت: از هم اکنون تمام چشم ها به بنی گانتس ژنرال باز نشست (صهیونیست) دوخته شده است تا علیه بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر رژیم صهیونیستی دست به اقدام بزند. در این تحلیل بارشاره به آغاز عملیات مقاومت فلسطین علیه رژیم صهیونیستی با عنوان بافرماندهی جنبش حماس وشعله ور شدن دوباره اختلافات زیر خاکستر سیاستمداران صهیونیست بر سر قدرت آمده است: از زمان حملات حماس در ۷ اکتبر، اسرائیلی ها (سران صهیونیست) تا حدود زیادی اختلافات سیاسی حزبی خود را کنار گذاشته اند مادر نهایت، فشارهای ناشی از اختلافات شروع به نمایان شدن کرده است. به نوشته پولیتیکو، با پایان یافتن این مرحله از جنگ در غزه، به نظر می رسد که هفته های پیش رو به یک بازی پابانی باقوه برای نتانیاهو بدل شود، چرا که بسیاری از صهیونیست ها وی را مسبب و مسئول اشتباه امنیتی قاجعه بار ماه گذشته می دانند که منجر به عملیات مقاومت فلسطین علیه رژیم صهیونیستی در قالب طوفان الاقصی شد. پولیتیکو در حالی در تحلیل خود به احتمال سرنگونی نتانیاهو و بر سر کار آمدن گانتس پرداخت که نظر سنجی های انجام شده از جمله نظر سنجی روزنامه صهیونیستی «معار» نیز از کاهش شدید مقبولیت نتانیاهو و تقویت جایگاه سیاسی گانتس حکایت دارد. این نظر سنجی که در ۱۵ و ۱۶ نوامبر (۲۴ و ۲۵ آبان) می دهد که ۵۲ درصد افراد نظر سنجی شده، چنی گانتس» را گزینه مناسب برای نخست وزیر می دانند و ۲۷ درصد «بنیامین نتانیاهو» افرد مناسب اعلام کرده اند و ۲۱ درصد نیز اعلام کرده اند که نظری در این باره ندارند. با این شرایط، باید بعد از جنگ به احتمال زیاد شاهد تشدید اختلافات و درگیری های داخلی در بین سران صهیونیست بر سر قدرت و جلوگیری حملات غزه مدعی شد که انتخابات زودهنگام پارلمانی دوباره در این رژیم و همچنین محاکمه و زندانی شدن نتانیاهو بود که در سه پرونده فساد مالی و رشوه خوری قرار است جلسات استماع شاهدان آن از هفته آینده از سر گرفته شود.

◀ تلاش انداختن توپ آغاز جنگ به زمین

حماس

نخست وزیر رژیم صهیونیستی در واکنش به پایان آتش بس در غزه مدعی شد که جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس) آتش بس موقت را نقض کرده است. دفتر بنیامین نتانیاهو نخست وزیر رژیم صهیونیستی روز جمعه و در واکنش به از سرگیری حملات غزه مدعی شد که جنبش حماس به وظایف خود برای تبادل اسرا پایبند نبوده و موشک به سرزمین های اشغالی شلیک کرده است. به گزارش ایرنا، این دفتر ادعا کرد، حماس به وظیفه خود بر اساس طرح آزادی اسرا عمل نکرده و به اسرائیل راکت شلیک کرده است. هم زمان، سخنگوی ارتش رژیم صهیونیستی هم با توسل به دروغ، ادعا کرد که حماس توافقی را نقض کرد و راکت هایی را به سمت اسرائیل شلیک کرد.